

Lietuvos
pramonininkų
konfederacija 30 metų

INVESTORS'
FORUM

INVESTUOTOJŲ
FORUMAS

LIETUVOS VERSLO
KONFEDERACIJA ICC
LIETUVA

LIETUVOS
DARBDAVIŲ
KONFEDERACIJA

LIETUVOS PREKYBOS,
PRAMONĖS IR AMATŲ RŪMŲ
ASOCIACIJA

Lietuvos Respublikos Seimo Valdybai
Lietuvos Respublikos Ministrui pirmininkui Sauliui Skverneliui

2019 11 06

KREIPIMASIS

Suprasdami valstybės tvaraus augimo iššūkius ir žmonių gerbūvio auginimo svarbą bei Vyriausybės iniciatyvą imtis šalies pažangai būtinų reformų, 2017 m. spalio 16 d. skėtinių verslo organizacijų vadovai kartu su profesinėmis sąjungomis ir LR Vyriausybe pasirašė Susitarimą dėl šalies pažangai būtinų reformų. Šio susitarimo preambulėje yra įtvirtinti esminiai ilgalaikiai pažangai būtini tikslai: viešojo sektoriaus efektyvumo didinimas ir viešųjų paslaugų kokybės gerinimas; socialinio dialogo stiprinimas ir socialinių partnerių kompetencijų ugdymas; švietimo ir mokslo kokybės, efektyvumo ir mokymosi visą gyvenimą užtikrinimas; mokesčių sistemos suderinamumo ir stabilumo užtikrinimas; šalies konkurencingumo didinimas.

Susitarimas deklaravo bendrą visų pasirašiusiųjų įsipareigojimą dirbti vardan bendro tikslo, remiantis sutartais principais ir priemonėmis. Susitarime buvo numatyti žingsniai, kuriais būtų užtikrintas viešojo sektoriaus efektyvumas ir viešųjų paslaugų kokybė, sutarta veikti kartu, stiprinant socialinį dialogą. Įsipareigota specialų dėmesį skirti švietimo sektoriaus reformai, sukuriant efektyvų bendrojo ugdymo mokyklų, profesinio mokymo ir aukštojo mokslo įstaigų tinklą, gerinti švietimo kokybę. Buvo aiškiai susitarta dėl mokesčių sistemos stabilumo užtikrinimo, prognozuojamos ir sąžiningos mokestinės aplinkos, leidžiančios numatyti sprendimų priėmėjų elgesį, o verslui planuoti savo investicijas ir grąžą. Susitarime yra įtvirtinta nuostata nedidinti bendros mokestinės naštos verslui ir vadovautis principu, kad vieni mokesčiai būtų didinami mažinant kitus, o siūlomus mokestinius pakeitimus iš anksto aptarti su Susitarimą pasirašiusių organizacijų atstovais.

2018 m. buvo įgyvendinti tektoniniai mokesčių pakeitimai, kurie pradėjo veikti nuo 2019 m., o dalis jų turėtų įsigaliooti tik nuo 2020 m. Įgyvendinus šią mokesčių reformą, vyriausybė deklaravo, kad dabartinę kadenciją daugiau mokestinių pakeitimų nebus.

Nekreipdami dėmesio į Vyriausybės įsipareigojimus ir pasirašytą susitarimą, politikai kartu su 2020 m. biudžetu siūlo skubos tvarka priimti mokestinius pakeitimus. Jų derinimui skirtas laikas yra simbolinis – derinimui imituoti. Dialogas su visomis suinteresuotomis pusėmis šiuo klausimu nevyko. Akivaizdu, kad siūlomi mokesčių pakeitimai pažeidžia verslo ir dirbančiųjų žmonių lūkesčius dėl mokesčių sistemos stabilumo ir su darbo pajamoms susijusios mokestinės naštos mažinimo, esmingai mažina šalies patrauklumą naujiems investuotojams ir tiesiogiai pažeidžia demokratinės visuomenės gyvavimo principus. Siūlomi pakeitimai didins šeimos biudžeto išlaidas ir mažins žmonių konkurencingumą.

Suprantame būtinybę įgyvendinti reformas valstybės ateičiai svarbiose srityse: švietimo, sveikatos, mokesčių, pensijų, inovacijų, šešėlinės ekonomikos, bet esame įsitikinę, kad sprendimai turi būti priimami tik detaliam aptarus jų įgyvendinimo eigą bei pasekmes su visomis suinteresuotomis visuomenės grupėmis, o visuomenės gerovė keliama skatinant ekonomikos augimą, o ne priimant trumpalaikius sprendimus dėl mokestinės naštos perskirstymo. Manome, kad eidami dialogo keliu galime rasti subalansuotus sprendimus visoms valstybės pažangai reikalingoms reformoms.

Suprantame būtinybę spręsti labiausiai pažeidžiamų socialinių grupių problemas ir skirti tam papildomą finansavimą, bet pirmiausia tai turi būti daroma optimizuojant valstybės išlaidas, atlikus išlaidų analizę ir įvertinus, kaip yra taupomi mokesčių mokėtojų pinigai. Pagaliau reikia pradėti taikyti kaštų ir naudos analizės principus. Turi būti atsižvelgta į Valstybės kontrolės teikiamas išvadas ir siūlymus dėl viešojo sektoriaus vykdomų projektų ir veiklos. Siekiant subalansuoto biudžeto, raginame galvoti ne tik apie pajamų surinkimą mokesčių pavidalu, bet ir peržiūrėti valstybės išlaidas, įvertinant alternatyvius finansavimo šaltinius. Politikai turi sąmoningai atsisakyti principo, kad valstybės biudžetas yra pildomas, apmokestinant dirbančius žmones ir verslo įmones, atsisakant pastangų efektyvinti valstybės valdymą. Mokesčių mokėtojų nepasitenkinimą kelia ir nepasitikėjimą valstybe didina ne tik tai, kad didinami mokesčiai, bet ir tai, kaip neefektyviai naudojami jų sumokėti pinigai.

Esame įsitikinę, kad valstybę galime kurti tik tarpusavio dialogo ir priimtų susitarimų, paremtų aiškiais principais, laikymosi dvasioje. Kai pasirašiusios pusės nesilaiko parašais įtvirtintų įsipareigojimų, atsisakoma dialogo ir vadovaujamosi trumparegiškais sprendimais momentiniams tikslams pasiekti, netenkama pasitikėjimo, o bet kokie susitarimai praranda prasmę. Raginame negriauti valdžios ir socialinių partnerių dialogo – gerbti susitarimus ir laikytis įsipareigojimų. Siekiame grįžti prie dialogo ir bendrų sprendimų paieškos. Tikime, kad atsiras politinė valia skirti laiko siūlomoms mokestiniams pakeitimams aptarti, kad valstybė atsakingai įsivertins savo išlaidas ir bus priimti reikiami sprendimai viešojo sektoriaus efektyvumo klausimams spręsti.

Tikime, kad politikai supras Susitarimo dėl šalies pažangai būtinų reformų reikšmę ir grįšime prie šiame dokumente įtvirtinto dialogo ir nei vienam socialiniam partneriui nereikės pasitraukti iš šio susitarimo.

Asociacijos „Investors‘ Forum“ valdybos pirmininkas

Rolandas Valiūnas

Lietuvos darbdavių konfederacijos prezidentas

Benediktas Juodka

Lietuvos pramonininkų konfederacijos prezidentas

Robertas Dargis

Lietuvos prekybos, pramonės ir amatų rūmų asociacijos prezidentas

Rimas Varkulevičius

Lietuvos verslo konfederacijos prezidentas

Valdas Sutkus